

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820201247
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6820201247.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, 07.05.2005, vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. A., nar. XX.XX.XXXX a V. A., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti matky: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., F. XXXX/X a otca: V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., F. XX o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 6. októbra 2020, č. k.: 8P/37/2020 - 112, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že:

„Súd mení rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 3P/9/2019-126 zo dňa 05.04.2019 v časti o výživnom na maloleté deti nasledovne:

Otec maloletých detí V. A., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť na maloletú Z. A., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 100,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2020, vždy do 15.- eho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky maloletých detí.

Otec maloletých detí V. A., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť na maloletého V. A., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 200,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2020, vždy do 15.- eho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky maloletých detí.

Zročné výživné za obdobie od 01.09.2020 do 30.09.2020 na maloletú Z. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 20,- Eur je otec detí povinný zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Zročné výživné za obdobie od 01.09.2020 do 30.09.2020 na maloletého V. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 110,- Eur je otec detí povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 27,50 Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že návrhom na začatie konania zo dňa 12. 8. 2020 sa matka detí domáhala zvýšenia výživného voči otcovi pre maloletú Z. na 150 EUR mesačne a na maloletého V. 300 EUR mesačne od 1. 9. 2020 z dôvodu, že došlo na strane maloletých detí k zmene pomerov tým, že maloletý V. nastúpi od 2. 9. 2020 na B. Q. V. v A. A., odbor multimédiá, čím sa zvýšia jeho náklady na štúdium, a to náklady na internát, cestovné, počítačové programy atď.). Taktiež došlo k zmene nákladov maloletej Z., ktorá od septembra 2020 nastúpi do druhého stupňa Základnej školy, čím sa zvýšia náklady na štúdium, keď je potrebné kúpiť učebnice, školské pomôcky, ale z dôvodu jej fyzického rastu a s tým súvisiacich potrieb na ošatenie a hygienické potreby. Zároveň vyčíslila konkrétne náklady na maloleté deti.

3. Otec s návrhom nesúhlasil, poukázal na to, že syn má notebook, ktorý postačuje pre štúdium na strednej škole, prístup na internet má doma aj na v internáte. Prispel mu v januári sumou 100 EUR na výlet ako aj 100 EUR na venček, ktorý sa nakoniec nekonal. Zubára kvôli výmene strojčeka a základnú umeleckú školu považuje sa na štandard, taktiež matka uvádza prehnane sumy na stravu a oblečenie. Zdôraznil, že v máj 2020 sa stal otcom maloletého C. A., s čím sa navýšili jeho výdavky na výživu, plienky, oblečenie. Zdôraznil výdavky na nájom vo výške 225 EUR a hypotekárny úver 328 EUR. Poukázal na skutočnosť, že matka s priateľom žijú v spoločnej domácnosti a majú vyšší príjem, s deťmi chodia na výlety, obaja sú fajčiari a majú na chov psa. Musel si zaobstarať bývanie, nakoľko nemal možnosť bývania v rodičovskom byte u priateľky. Výdavky od novembra 2020 viac menej hradí on z dôvodu, že jeho družka ide na rodičovský príspevok.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí.

5. Okresný súd vo veci vykonal dokazovanie, na základe ktorého zistil, že manželstvo rodičov detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 5. apríla 2019, č. k. 3 P/9/2019-126, deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, a otec bol zaviazaný platiť na maloletú Z. výživné 80 EUR a na maloletého V. 90 EUR mesačne. Otec bol zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa ako v súčasnosti, a to MV SR ako policajt, v tom čase však študoval na Strednej odbornej škole Policajného zboru v Košiciach, jeho čistý mesačný príjem v tom čase bol 575,9 EUR, matka bola zamestnaná v spoločnosti N. T. a mala čistý mesačný príjem 446,89 EUR a poberala príspevok na deti 48,68 EUR. Rodičia boli bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu v T., otec bol spoluvlastníkom ďalšieho bytu v T. v podiele X/X.

6. Z dokazovania vyplynulo, že otec detí od 1. 7. 2008 je zamestnaný na Ministerstve vnútra SR so zaradením v policajnom zbore v Bratislave a jeho čistý mesačný príjem za obdobie 2/20-7/20 bol 1.127,95 EUR. Na strane otca došlo k zmene pomerov, že je podielovým spoluvlastníkom štvorzbovového bytu v W. A. v podiele 1/2. Taktiež došlo k zmene na strane otca sa tým, že sa mu narodil s družkou maloletý C. A.. V súčasnosti matka je zamestnaná v spoločnosti V.SK, s.r.o. s priemerným čistým zárobkom v období od 9/19-8/20 vo výške 691,54 EUR, pričom poberá príspevok na deti vo výške 49,90 EUR.

7. Súd sa zaoberal s vynaloženými nákladmi, ktoré preukázala matka, ako aj nákladmi otca. Aplikujúc § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (Zákon o rodine) dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zmenu výživného, nakoľko došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca ako aj maloletých detí. Vo veci aplikoval taktiež § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Mal preukázané, že u oboch rodičov došlo k nárastu príjmov, pričom výraznejšie u otca. Rodičia žijú v spoločnej domácnosti so svojimi novými partnermi, otec sa presťahoval do Bratislavy, zároveň bolo preukázané, že u detí sa zvýšili výdavky, keď maloletý V. nastúpil na strednú školu a maloletá Z. na druhý stupeň Základnej školy, ktorej taktiež vznikli nové výdavky na zubný strojček.

8. Súd vyhodnotil predložené výdavky matkou za relevantné, ktoré deti v tomto veku majú a žiaden z výdavkov nepovažoval za nepotrebný. Zdôraznil, že ide o výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby, školské potreby a aktivity, návštevu Základnej umeleckej školy, lieky, zdravotné pomôcky, vreckové a náklady na mobil. U maloletej sa tieto náklady mierne zvýšili vo vzťahu k oblečeniu a hygienickým potrebám, kupovanie odborných učebníc, na druhom stupni sa maloletá viac zúčastňuje školských akcií, ktoré sú finančne náročnejšie, taktiež bude nosiť strojček na zuby, ktorý poisťovňa aktuálne neprepláca. Súd akceptoval náklady spojené s návštevou umeleckej školy, kedy je v záujme dieťaťa, aby sa rozvíjalo vo všetkých možných oblastiach. Súd ustálil, že pravidelné mesačné výdavky maloletej Z. sa pohybujú okolo 200 EUR a výška výživného navrhnutá matkou nie je primeraná, preto uložil otcovi platiť výživné vo výške 100 EUR mesačne.

9. Vo vzťahu k maloletemu V. prihliadol na to, že ide o štúdium mimo miesta bydliska, nezobral do úvahy iba potrebu kúpy nového notebooku. Avšak bolo potrebné zohľadniť výdavky na bývanie, stravu, školské potreby a aktivity a ostatné náklady, ako u maloletej Z.. Taktiež vznikli náklady v súvislosti so strojčekom na zuby. Náklady vyčíslil vo výške okolo 400 EUR, z ktorej sumy vychádzal pri určení výživného pre otca. Dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť určené výživné na maloletého V. ako aj maloletú Z., taktiež je v schopnostiach a možnostiach matky uhrádzať zvyšné náklady detí. Poukázal na to, že zvýšené výživné predstavuje 26 % z príjmu otca. Pri určení neprihliadol na iné výdavky ako hypotekárny úver, pôžičku a na pohonné hmoty, čo nepovažoval za nevyhnutné výdavky. Zdôraznil, že najskôr treba zabezpečiť potreby svojich detí a až potom vynakladať nie je nevyhnutné náklady, ako sú splátky úverov. Kúpou bytu otcom maloletých detí s priateľkou sa zvýšili jeho výdavky dvojnásobne, pretože ak by zostali bývať v nájme, platili by mesačne 300 EUR a aktuálne uhrádzajú 600 EUR. Kúpu bytu nepovažoval za nevyhnutnú na zabezpečenie bývania v prípade, ak existujú lacnejšie možnosti bývania. Taktiež neprihliadol na splácanie pôžičky V. V.. Neakceptoval ani náklady spojené s pohonnými hmotami na osobný automobil s tým, že môže používať lacnejšiu hromadnú dopravu.

10. K argumentu otca ohľadom príjmov matky s priateľom uviedol, že tieto zobral do úvahy len v súvislosti s úhradou spoločných výdavkov partnerov ako je bývanie, strava, pričom poukázal na § 74 Zákona o rodine, keď otec má vyživovaciu povinnosť oproti minulosti voči maloletému C., voči matke maloletého vyživovaciu povinnosť má iba ako voči nevydatej matke. Nad rámec tejto povinnosti u otca nemožno zohľadniť povinnosť uspokojovať materiálne potreby svojej partnerky. Súd zdôraznil, že výživné pokrýva bežné výživné na pokrytie pravidelných výdavkov maloletých detí. Ak sa v budúcnosti vyskytnú mimoriadne výdavky v značnej výške, na ich uspokojenie neslúži bežné mesačné výživné a je potrebné ich uspokojiť z úhrady nad rámec bežného výživného. Zároveň rozhodol o zročnom výživnom.

11. Voči rozsudku sa odvolal otec. Žiadal, aby súd určil výživné na maloletého V. vo výške 100 EUR a na maloletú Z. 80 EUR s tým, že matka je povinná rozdiel na výživnom od 1. 9. 2020, ktorý uhradil, vrátiť otcovi.

12. S rozsudkom nesúhlasil, pričom uviedol, že nie je ochotný prispievať na nájomné tretej osobe (matka nepreukázala žiadne dôkazy o tom, že by nájomné platila ona). Svoju domácnosť už má v Bratislave, pretože nemohli ostať v zdieľanom byte, kde platí 150 EUR/osoba/mesiac, kde mali prenajatú jednu izbu a v byte bývali ďalší traja ľudia. Keď sa im narodil syn, museli si zabezpečiť vlastné bývanie, ktoré bude financovať od novembra 2020 sám, pretože jeho partnerka bude poberať iba rodičovský príspevok a nebude schopná prispievať polovicou z výdavkov na chod domácnosti a ďalšími výdavkami pri starostlivosti o dieťa. Splátka úveru a dlžnej sumy je dôležitá na zabezpečenie bývania, aby predišli strate bývania a prípadným exekúciám.

13. Trval na tom, že sumy uvedené v návrhu na zvýšenie výživného, sú prehnané. Vzhľadom na aktuálnu situáciu sú stredné školy aj internáty zatvorené, čiže výučba maloletého V. prebieha dištančnou formou, potom výdavky na školský internát, cestovné a stravné sú minimalizované.

14. Na prepravu musí využívať auto, ktoré má požičané od priateľkinej matky, keďže ich syn navštevuje detskú lekárku v T. kvôli tomu, že jeho miestom narodenia je T. a bolo by náročne prepravovať sa so štvormesačným dieťaťom hromadnou dopravou.

15. Za zbytočné výdavky považuje výdavky na psa, pričom matka tvrdila nepravdivo, že pes je jej priateľ. Dcéra sama uviedla, že ak si zlepší prospech v škole, tak dostane psa. Taktiež ďalšie výdavky na voľný čas vzhľadom na aktuálnu situáciu sú minimalizované. Dosť vysoká suma ide aj na cigarety, ktoré neustále dražejú a ide o zbytočný výdavok.

16. V replike zotrval na svojich tvrdeniach, keď sumy výživného sú pre neho priveľmi vysoké vzhľadom na potreby detí. Namietal, prečo na nájomné neprispieva aj priateľ bývalej manželky. Hypotéku si zobral preto, ak by boli s priateľkou v podnájme, platili by rovnako, možno vyššiu sumu ako teraz. Byt kúpili v okrajovej časti Bratislavy a štvorizbový z dôvodu podobnej sumy, ako idú dvoj - trojizbové byty.

17. Nikde neuvádzal, že syn C. musí navštevovať lekárku v mieste narodenia. Maloletý sa narodil v T. a matka po prepustení z pôrodnice sa musela nasledujúci deň a hlásiť u akéhokoľvek pediatra, bolo najjednoduchšie sa hlásiť u pani doktorky v T., sú s ňou spokojný, preto sa rozhodli ju nemeniť. Ako konštatoval kolízny opatrovník, majú právo na výber poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti. Pediatra si vybrali v T., pretože tam navštevujú aj rodinu. K námietkam matky ohľadom neodkladných výdavkov uviedol, že kameru kúpil z bazáru za 150 EUR z peňazí, ktoré dostal na narodeniny, meniny a Vianoce od rodiny, čo neovplyvnilo nijako rozpočet rodiny.

18. Opakovane uviedol, že maloletej Z. bude strojček hradený poisťovňou, preto to nemožno započítať do výdavkov. Taktiež namietal skutočnosť ohľadom psa a tvrdenie matky, ktorá uviedla, že pes patrí priateľovi a následne uviedla, že psa kúpila dcére z dôvodu zlepšenia prospechu v škole. Náklady na psa a cigarety by mohli byť použité na dôležitejšie výdavky. Podľa jeho názoru matka na deti mesačne neminie 600 EUR a nie je ochotný prispievať na iné veci, ako je pre deti potrebné. Zdôraznil opakovane, že náklady na svoju domácnosť platí iba on, nakoľko priateľka je na rodičovskom príspevku. Kvôli zvyšovaniu kvalifikácie a s tým spojeným lepším platovým ohodnotením v budúcnosti začala študovať na škole, na ktorej je potrebné platiť školné a ďalšie výdavky spojené so štúdiom. V závere poukázal na marenie styku zo strany matky s deťmi, pretože vždy si niečo nájde, prečo ich nepustí k jeho mame, keď je v T. a ich tam zavolá. Zároveň poukázal na nezájem zo strany detí k nemu a jeho rodine.

19. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že rozhodnutie súdu je v najlepšom záujme maloletých detí a nemá voči nemu žiadne námietky. Okrajom konštatoval, že miesto narodenia dieťaťa nie je kritériom výberu, resp. prijímania pacientov u pediatričky v zmysle zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti. Otcovi nič nebráni vybaviť maloletému C. detskú lekárku v mieste jeho aktuálneho bydliska, čím by mal nižšie náklady na cestovanie.

20. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletých detí. Žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť, nesúhlasila s vrátením prevyšujúcej čiastky predstavujúcej rozdiel na výživnom od 1. 9. 2020.

21. Opakovane uviedla, že platí nájomné 240 EUR mesačne po dohode s majiteľom bytu, čo je výhodnejšie, ako keby bola sama s deťmi v inom podnájme, kde sa cena podnájmu pohybuje okolo 350 EUR-400 EUR. Chápe bývalého manžela, že si potreboval zabezpečiť nové bývanie, vzal si však príliš veľkú hypotéku na jeho pomery, čo je jeho voľba. Kúpa štvorizbového bytu je nadštandard. Pokiaľ navštevuje so synom detského lekára v T., podľa jej názoru nemusí chodiť k lekárovi do T., keďže žije v Bratislave. Môže si nájsť lekára v mieste bydliska.

22. Pokiaľ ide o cigarety, každý má nejaké zlozvyky, taktiež jej bývalý manžel, ktorý míňal peniaze na svoje záľuby, kúpil si malú kameru v hodnote 200 EUR, čo je tiež zbytočný výdavok. Poukázala na potreby detí, maloletý V. navštevuje aj ortopedického lekára z dôvodu nesprávneho držania tela a plochých nôh, každý polrok je potrebné zakúpiť ortopedické vložky do topánok. Taktiež navštevuje čefustného ortopéda v Brezne raz do mesiaca, kde sú pravidelné náklady od 60 EUR do 100 EUR. Všetky náklady sú uvedené v rozsudku. Ortopedického lekára z dôvodu nesprávneho držania tela navštevuje aj maloletá Z..

23. Z dôvodu pandémie je pravda, že deti sa učia doma, ale výdavky na školu neboli zmenené, pretože deti boli doma od októbra a vtedy sa už zaplatili všetky poplatky za november. Výdavky na stravu sa neznížili, skôr naopak, zvýšili, pretože obidve deti sa stravujú doma.

24. Čo sa týka psa, tento patrí jej priateľovi, ktorý mal vždy psa a tak sa rozhodol, že bude motivovať maloletú Z., aby si zlepšila prospech v škole, je to prospešné a naučí to deti zodpovednosti. Všetky výdavky na psa hradí jej priateľ. S bývalým manželom mali tiež v minulosti psa väčšej rasy.

25. V duplikae zotrvala na svojich argumentoch, k námietke otca detí uviedla, že ona platí iba nájom, ostatné výdavky hradí jej priateľ. Zdôraznila, že jej priateľ nie je otec detí, a to, že sa o nich stará a prispieva na všetky výdavky, je jeho dobrá vôľa. K námietke otca, že nikde neuvádzal, že syn C. musí navštevovať lekára v mieste narodenia, uviedla, že toto mu niekto nevyvracia, chcela len podotknúť, že majú aj na výber lekára v Bratislave, čím by sa im výrazne znížili náklady. Ako otec uvádza, že so svojou priateľkou žijú v skromných podmienkach, nie je to úplná pravda, na čo poukázala na pojednávaní. Vo vzťahu k starostlivosti o deti zdôraznila, že na rozdiel od otca ich 2 deti nielenže zabezpečuje, ale sa aj o ne osobne stará, pretože nežijú v spoločnej domácnosti. Ak otec uvádza, že suma 600 EUR na mesiac pre deti je prehnaná, uviedla, že otec inak neprispieva na deti, preto suma výživného spolu 300 EUR na obidve deti je adekvátna potrebám maloletých detí, s čím súhlasila aj kolízna opatrovníčka.

26. Ak otec uvádza dôvody na zníženie výživného vo vzťahu k štúdiu jeho priateľky, toto jej rozhodnutie považuje za jej osobnú vec a tieto náklady nemajú nič spoločné s jej žiadosťou o zvýšenie výživného, pretože štúdium priateľky bývalého manžela sa nijako netýka maloletých detí.

27. Ak otec tvrdí, že nosenie zubného aparátu sa prepláca poisťovňou, nie je to pravdivé tvrdenie, pretože otec deti prehlásil do inej poisťovne bez jej vedomia, mal si tiež zistiť, aké úkony prepláca daná poisťovňa. Niektoré prepláca vo výške 50 %, no niektoré neprepláca vôbec, ako napr. RTG snímky, odtlačky zubov a 3D snímky, ktoré sú potrebné pri jej liečbe. Taktiež nasadenie a sňatie zubného aparátu (516 EUR). Pravidelné kontroly u zubného ortopéda, ktoré absolvujú raz za mesiac, stoja 50 EUR.

28. Ak otec poukazuje na marenie styku s deťmi z jej strany, to nie je pravda, pretože zabúda na to, že žije s priateľom v jednej domácnosti a je normálne, že majú nejaké záujmy a plány, ktoré sa občas prekrývajú s plánmi otca detí. Preto sa párkrát stalo, že mu nebolo vyhovené. Niekoľkokrát ho požiadala, aby komunikoval s ňou, čo sa týka detí, a dal včas vedieť, aby sa vedeli dohodnúť. Vyjadril sa tak, že bude komunikovať iba s deťmi. Bolo veľa situácií, keď deťom nasľuboval, že ich vezme a potom to zrušil, napr. deti cez letné prázdniny mali ísť k nemu do Bratislavy, na poslednú chvíľu im povedal, že mu v práci nedali dovolenku a nakoniec deti zistili, že bol na dovolenke v Egypte. Otec sám potvrdil, že do T. chodí dvakrát do mesiaca, no nie vždy sa ozve deťom a ak áno, sú s ním len chvíľu. Deti k babke nepustila len raz, a to z dôvodu, že táto odmietla ísť na prvé celoplošné testovanie na Covid-19, a to znamenalo, že musí absolvovať povinnú 10 dňovú karanténu. Preto sa rozhodla návštevu detí u babky preložiť. Ak otec poukazuje na nezáujem detí k nemu a k jeho rodine, nie je to pravda. Deti volali svojho otca a jeho rodinu na rôzne podujatia, na ktorých deti účinkovali. Otec detí a jeho rodina mali vždy nejaký dôvod, prečo neprišli. Aj jeho rodina by sa mohla ozvať, keď chce byť s deťmi, ani raz ich nekontaktovali. Ak sa otec vyjadril, že nemá prehľad o potrebách detí, že keď niečo potrebujú, majú zavolať, tiež to nie je pravda, pretože maloletý V. ho požiadal, aby mu prispel na absolventskú mikinu 18 EUR, otec mu povedal, že si ma pýtať od nej.

29. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 65, 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario CSP rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

30. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého

rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

31. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, vyvodil z neho správne skutkové závery, na ktoré aplikoval správne príslušné právne normy. Otec v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neuvádzal počas konania, iba zopakoval niektoré argumenty. Okresný súd veľmi citlivo pristúpil k hodnoteniu dôkazov, ktoré vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, svoje úvahy dôsledne odôvodnil.

32. Odvolací súd poukazuje na Dohovor o právach dieťaťa (oznámený pod č. 104/1991 Zb.), keď podľa čl. 3 musí pri akejkoľvek činnosti súdu, ktorá sa týka maloletých detí, je prvoradým kritériom záujem dieťaťa. Podľa čl. 12 bod 1 štát musí dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričnú pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Súd v konaní deti vypočul, pričom prihliadal na ich vyjadrenia.

33. V záujme maloletých detí je, aby mali zabezpečenú primeranú výživu, pokiaľ možno v takom rozsahu, ktorý zodpovedá situácii pred rozvodom manželstva ich rodičov. Rozvodu rodičov vážnym spôsobom zasahuje do vzájomných vzťahov, je preto na rodičoch, aby rozvod mal čo najmenší dopad na ich deti, čo je samozrejme obtiažne, pretože doterajšia rodina prestáva existovať a vytvárajú sa nové vzťahy a nové rodiny. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že matka sa o maloleté deti osobne stará, čím vyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť k deťom, pričom význam osobnej starostlivosti vo vzťahu k povinnosti finančne sa podieľať na výžive detí vzrastajúcim vekom u matky narastá. Ako vyplýva z dokazovania, starostlivosť otca o deti je minimálna.

34. Podľa ust. § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

35. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, a hoci mal. C. vyžaduje deklarované výdavky, tieto ešte nedosahujú výšku dospievajúceho syna a dcéry. Súd správne prihliadol u matky na to, že sa o deti osobne stará, preto argument otca o životnej úrovni matky a jej povinnosti sa podieľať na výžive rovnakou výškou výživného nie je relevantný.

36. Podľa ust. § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

37. Matka nenamieta potrebu výdavku súvislosti so zabezpečením bývania otca, poukazuje predovšetkým jej rozsah. Odvolací súd akceptuje tento argument otca, zdôrazňuje však, že vynakladaním zvýšených finančných súm otec investuje do majetku, ktorý je iba v jeho vlastníctve, nie vlastníctve detí, pričom deti sú odkázané na výživu teraz, otcovi majetok v podobe bytu a táto hodnota zostane do budúcnosti. Je pravdou, že zabezpečenie hypotekárneho úveru na zabezpečenie vlastného bývania je z hľadiska je s porovnaním platenia nájomného logickejšia, aj keď porovnanie so svetom vyznieva inak. Odvolací súd sa v tomto nestotožňuje so záverom okresného súdu, že otec si mal zabezpečiť bývanie vo forme nájmu, pretože ide o jeho osobné právo a súd ho nemá právo obmedziť v rozhodnutí, ako a kde bude bývať. Je totiž na zamyslenie, čo je ekonomickejšie aj z pohľadu detí, či vynakladať finančné prostriedky na platenie nájmomného, ktoré často je v takej výške, že je možné ho porovnať s rozsahom splácania hypotekárneho úveru a nákladov spojených s užívaním bytu. Je pravdivý argument otca, že štvorzbový byt nemusí byť podstatne drahší ako byt trojzbový, keď je známe, že v súčasnosti je najväčší záujem o dvojzbové byty, dokonca aj o byty jednozbové. Otec zvolil tento spôsob financovania, čo mu nemožno zazlievať, ale na tento úkor nemôže sa zbavovať vyživovacej povinnosti s poukazom na výšku hypotekárneho úveru, kde splátky si individuálne dohodol, pričom napr. tieto mohol dohodnúť v nižšej výške.

38. Podľa § 74 ods. 1 ZR otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

39. Okresný súd správne aplikoval citované ustanovenie, z ktorého vyplýva povinnosť otca vo vzťahu k jeho priateľke v súvislosti s narodením ich spoločného dieťaťa. Pretože matka dieťaťa mal. C. nie je za otca vydatá, má nárok na výživné v danom rozsahu. Otec nemá povinnosť prispievať na jej štúdium, pretože nejde o náklady súvisiace uvedenými nákladmi. Zákonná úprava správne počíta aj s prípadmi narodenia detí mimo manželstva rodičov, ktoré v praxi nie sú ojedinelé. Nevydatá matka sa počas tehotenstva či po narodení dieťaťa často dostáva do horšej osobnej i sociálnej situácie. Vylúčená je aplikácia ustanovení o vzájomných povinnostiach manželov (z predmetného hľadiska predovšetkým povinnosť uspokojovania potrieb rodiny, vzájomná vyživovacia povinnosť). Konkrétne práva a povinnosti takýmto osobám vyplývajú z faktu rodičovstva. Práve z tejto skutočnosti vychádza aj ustanovenie §

74, ktoré upravuje majetkové nároky nevydatej matky súvisiace s tehotenstvom a pôrodom, ktoré z uvedených dôvodov nie sú uhrádzané v rámci vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov.

40. Voľba detského lekára je na rodičoch, pokiaľ otec navštevuje svojich rodičov v Revúcej, prípadne aj mal. Z. a V., a zosúladi s touto cestou kontrolu u lekára, nejde o navyšovanie nákladov.

41. Námietať otca vo vzťahu k psovi nie je dôvodná, keď náklady s ním súvisiace vynakladá priateľ matky. Okrem toho prítomnosť psa v domácnosti možno hodnotiť vo vzťahu k deťom pozitívne tak, ako to uvádza matka. Starostlivosť o psa vedie aj deti k vybudovaniu zodpovednosti, návykom. Dôvodná je námietať otca vo vzťahu k fajčeniu matky, ktorý tento zlozvyk priznáva. Odvolací súd dodáva, že fajčenie v rodine s deťmi nie je dobrým príkladom ani pre deti, nehovoriac o tom, že podstatne odčerpáva rodinný rozpočet, preto matka by sa mala snažiť fajčenie obmedziť až od neho odvyknúť, pokiaľ to len bude možné. Chce to veľa sebazaprenia, ale možné to je. Treba však pripomenúť, že tu ide o vyživovaciu povinnosť otca, nie matky.

42. Navrhované výživné otcom nemožno považovať za postačujúce vzhľadom na vek detí, ich potreby ako aj možnosti a schopnosti otca. Deti sa pripravujú na budúce povolanie, ktoré im zabezpečí v budúcnosti možnosť uplatniť sa na trhu práce a tak zabezpečiť svoje potreby ako aj potreby svojej prípadnej budúcej rodiny. Náklady u detí sú navýšené návštevami lekárov, nejde o zanedbateľné vyšetrenia, ktoré majú významný podiel pre zdravie detí. Nosenie zubného strojčeka má význam aj z hľadiska prevencie a potreby vynakladať nemalé finančné prostriedky v budúcnosti na ošetrovanie zubov.

43. Vo vzťahu k mareniu stretávania sa s deťmi matkou odvolací súd akceptuje argumenty matky, z akého dôvodu deti neboli u babky, pretože táto bola v karanténe z dôvodu, že nepodstúpila testovanie na Covid-19. Odvolací súd apeluje na oboch rodičov, že pri riešení starostlivosti o deti musia rodičia spolu komunikovať, tzn., že otec musí komunikovať s matkou, nemôže komunikovať iba s deťmi. To platí aj vo vzťahu k dohode stretnutia otca s deťmi, keď takáto komunikácia musí byť zmysluplná, ktorej účelom je dosiahnutie stretnutia, čo predpokladá včasnú komunikáciu zo strany rodičov, aby si každý rodič mohol zariadiť svoj voľný čas a vopred sa pripraviť.

44. Odvolací súd preto po preskúmaní rozhodnutia, argumentov účastníkov dospel k záveru, že prihliadnuc na najvyšší záujem detí je rozhodnutie okresného súdu správne, preto ho potvrdil.

45. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia podľa § 369 ods. 1 CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na náhradu trov odvolacieho konania účastníci nepodali.

46. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).

Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CSP).